

Til Det Radikale Venstre og Venstre

9. august 2022
Side 1 af 4

Besvarelse af 10-dages forespørgsel om Tivoli Friheden

Det Radikale Venstre og Venstre har fremsendt 10-dages forespørgsel til Teknik og Miljø vedrørende Tivoli Friheden, som besvares nedenfor. Besvarelsen er suppleret med baggrundsinformation om koncertafholdelse i Tivoli Friheden.

Baggrund

Tivoli Friheden har de seneste ca. 10 år gennemført fredagskoncerter under et regelsæt (fastlagt i miljøgodkendelsen), der betyder, at der maksimalt må afvikles 3 timers daglig koncertaktivitet med et lydniveau på 55 dB(A), målt i 2 målepunkter på Skovbrynet. Lydniveauet i målepunkterne har betydet, at lydniveauet ved målepunktet foran scenen ved FOH (lydhuset) må være ca. 97/98 dB(A). Det er løbende dokumenteret, at dette er overholdt.

Ud over de daglige musikaktiviteter har Tivoli ret til afholdelse af et vist antal dage med "heldagsmusik", samt ret til afholdelse af et vist antal koncerter som slutter kl. 23.00, mod det normale kl. 22.00.

Tivoli Friheden har ønsket at etablere en ny scene, der er konstrueret således, at lydniveauet hos publikum øges til 102 dB(A), som er det "almindeligt anerkendte" niveau hos de førende kunstnere, og dermed også af koncertgæsterne.

Ved at dreje den nye scene over mod Stadion/Ceres Park (den nye scene er drejet 61 grader i forhold til den gamle scene) og i kombination med etableringen af to store massive "lydvinger" blev det ved beregninger i en certificeret rapport dokumenteret, at et lydniveau på 102 dB(A) ved scenen kunne overholde støjgrænserne på 55 dB(A) i målepunkterne på Skovbrynet. Scenen stod klar til første koncert den 6. maj 2022. Der var ingen klager over støjgener fra koncerten.

De første klager over støjniveauet kom ved de efterfølgende "Fed fredag" koncerter, hvorfor Teknik og Miljø foretog en uanmeldt støjmåling for at kontrollere, om de beregnede støjniveauer ved de 2 målepunkter på Skovbrynet blev overholdt. På baggrund af denne støjmåling kunne det konstateres, at beregningerne ikke holdt stik. Der var en overskridelse på 7 dB(A) ved målepunkterne, hvilket førte til meddelelse af en indskærpelse til Tivoli Friheden den 22. juni 2022 om at overholde støjgrænserne.

TEKNIK OG MILJØ
Aarhus Kommune

Rådmandssekretariatet
Rådhuset, Rådhuspladsen 2
8100 Aarhus C

Direkte telefon: 89 40 20 00

Direkte e-mail:
post@mtm.aarhus.dk

www.aarhus.dk

Sag: GEO-2017-051407

9. august 2022
Side 2 af 4

Spørgsmål:

Har Tivoli Friheden efter kommunens indskærpelse af 22.06.2022 meddelt:

a. hvornår der foretages kontrolmålinger og lydniveauet tilrettes således støjniveauet på 55 dB(A) overholdes?

b. hvornår der rekvireres et akkrediteret firma til at foretage justering af lydniveauet ved scenen?

I bekræftende fald bedes Tivoli Frihedens kontrolmålinger fremlagt og evt. indsatser til nedbringelse af støjniveauet oplyst, samt oplyst navn på det akkrediterede firma der skal foretage justeringen af lydniveauet ved scenen.

Svar:

a. Teknik og Miljø var opmærksom på, at det ved meddelelsen af indskærpelsen den 22. juni 2022 ville være vanskeligt for virksomheden at rekvirere en akkrediteret støjmåling til justering af lydniveauet ved scenen så tæt på sommerferien. Teknik og Miljø accepterede derfor, at Tivoli Friheden selv foretog kontrolmålinger ved målepunkterne på Skovbrynet, og tilrettede lydniveauet ved scenen.

Tivoli Friheden foretog allerede efterfølgende fredag (den 24. juli 2022) kontrolmålinger. Tivoli Friheden kan ved kontrolmålingen ikke korrigere for baggrundsstøj mm., men kun give et fingerpeg om støjniveauet. Målingen gav desuden også anledning til forvirring, idet baggrundsstøjen blev målt til 62,5 dB(A) og efterfølgende 15 minutter under koncerten til 64,5 dB(A).

Teknik og Miljø har ud fra en logfil af støjmålingen konkluderet, at den reelle baggrundsstøj har ligget på ca. 50 dB(A), og at støj fra koncerten har ligget på ca. 60 dB(A). Det vil sige, at støjniveauet stadig var ca. 5 dB(A) for højt, men dog lavere end ved foregående koncert, hvor en måling viste et lydniveau på 62 dB(A) i målepunkterne. Usikkerhed på Tivoli Frihedens egen måling kan ikke umiddelbart fastsættes, hvorfor der ikke korrigeres herfor, som det var tilfældet ved Teknik og Miljø's måling.

Tivoli Friheden har efterfølgende fået re-konfigureret deres nuværende højttaler-system.

Teknik og Miljø har den 29. juli 2022 foretaget en opfølgende støjmåling ved målepunkterne på Skovbrynet. På grund af baggrundsstøj er det desværre ikke muligt entydigt at konkludere på støjbelastningen, men det vurderes, at den er ca. 58-59 dB(A), hvorfor der, selv hvis der tages højde for måleusikkerhed, er en overskridelse af støjgrænsen.

b) Tivoli Friheden tog på baggrund af indskærpelsen den 22. juni 2022, kontakt til eksperter på området, herunder EBB-Consult, og der er ligeledes taget kontakt til et af verdens førende firmaer med ekspertise i højttaleres

udstrålingskarakteristik. Samarbejdet med de 2 firmaer har været påvirket af sommerferien.

9. august 2022
Side 3 af 4

Status på ovenstående er, at Tivoli Friheden vil implementere et nyt lyd anlæg. Beregninger viser dog, at et nyt lyd anlæg ikke kan løse problemet alene. Derfor har Tivoli Friheden taget kontakt til ingeniørfirmaet SWECO med henblik på at dimensionere støjafskærmning i form af støjvægge, der kan hjælpe med at dæmpe støjen. SWECO har løst lignende opgaver for Bakken og Tivoli i København.

Tivoli Friheden vil få foretaget akkrediterede kontrolmålinger, når ovenstående er etableret.

Spørgsmål:

Hvad er baggrunden for, at der udføres støjmålinger ved Skovbrynet men ikke i Havreballe Skov?

Svar:

I Tivoli Frihedens miljøgodkendelser, hovedgodkendelse og efterfølgende tillægsgodkendelser, er der fastsat vilkår om, at de givne støjgrænser skal overholdes ved de omkringliggende beboelser udenfor Tivoli Friheden. Teknik og Miljø har vurderet hvilke beboelser, der er de mest støjbelastede, og det er disse, der er udpeget som målepunkter.

Spørgsmål:

Hvilke skridt vil Teknik & Miljø tage hvis Tivoli Friheden ikke efterlever indskærpelsen?

Svar:

Som beskrevet under punkt 1 er der allerede sket reduktion af støjniveauet ved koncerter. Ligeledes har Tivoli Friheden fremdrift i en permanent løsning på problemet.

Teknik og Miljø har indkaldt Tivoli Friheden til et statusmøde i uge 33 med henblik på at godkende en handlingsplan for udførelsen af implementeringen af et nyt lydsystem og etableringen af støjskærm(e).

Teknik og Miljø ser velvilligt på ovenstående tiltag og eftersom støjniveauet allerede er nedbragt, er der på nuværende tidspunkt ikke baggrund for yderligere håndhævelse. Tivoli Friheden vil få en kort tidsfrist til at etablere de omtalte tiltag.

Hvis der skal ske yderligere, vil det kunne være at regulere i driften, herunder koncerter hvor der fx kan differentieres ud fra, om en koncert er med meget bas. Denne type tiltag er som nævnt ikke aktuelle, da der på nuværende

tidspunkt ikke er proportionalitet mellem de gener den nuværende overskridelse af støjniveauet medfører og den tabte indtægt, som en sådan regulering vil påføre Tivoli Friheden.

9. august 2022
Side 4 af 4

Spørgsmål:

Hvordan vil Teknik & Miljø fremadrettet sikre at der ikke er uoverensstemmelser mellem det målte og det beregnede støjniveau?

Svar:

Teknik og Miljø vil kræve, at et uvildigt firma foretager en akkrediteret støjmåling ved de udpegede målepunkter på Skovbrynet, når det nye lydanlæg og støjskærme er etableret. Der vil ligeledes blive stillet vilkår om årlige støjmålinger til dokumentation af, at beregningerne holder.

Spørgsmål:

Hvori er en støjbelastning højere end 35/40 dB(A) i det rekreative område Havreballe Skov hjemlet?

Svar:

Den 26. marts 1986 meddelte det tidligere Aarhus Amt påbud om, at den pågældende støjgrænse (50 dB(A)) skulle gælde i ethvert punkt udenfor Tivoli Frihedens område. Afgørelsen blev påklaget til Miljøstyrelsen, som var klageinstans på det tidspunkt. Miljøstyrelsen meddelte den 12. august 1986 afgørelse om, at støjgrænserne skulle overholdes ved beboelser udenfor Tivoli Frihedens område, og at der ikke skulle fastsættes støjgrænser for det omkringliggende rekreative område, da det vurderes, at området må betegnes som bynært rekreativt område.

Ovenstående afgørelse blev atter påklaget, og den 4. marts 1987 stadfæstede Miljøklagenævnet afgørelsen.

Efterfølgende er en stor del af Tivoli Frihedens afgørelser blevet påklaget til klagenævn, og alle afgørelserne er blevet stadfæstet.

Med venlig hilsen

Steen Stavnsbo
Rådmand

/

Henrik Seiding
Direktør